

Underbilaga

4.1

INTERNATIONELL ÖVNINGSVERKSAMHET

Försvarsmakten

Årsredovisning 2008

Internationell övningsverksamhet (RB 08 nr 51)

Innehållsförteckning

UPPDRAG I REGLERINGSBREVET OM ÅTERRAPPORTERING AV INTERNATIONELL ÖVNINGSVERKSAMHET	2
SAMMANFATTNING AV GENOMFÖRD INTERNATIONELL VERKSAMHET	2
ALLMÄNT	2
RESULTAT OCH ERFARENHETER AVSEENDE INTERNATIONELLA ÖVNINGAR	2
INSTÄLLT DELTAGANDE	3
ÖVNINGSRAPPORTER	4
FÖRBANDSÖVNINGAR GENOMFÖRDA I SVERIGE MED UTLÄNDSKT DELTAGANDE	4
FÖRBANDSÖVNINGAR UTOMLANDS MED SVENSKT DELTAGANDE	4
<i>RED FLAG 08</i>	5
<i>JOINT WARRIOR 08</i>	6
<i>BALTOPS 08</i>	7
<i>EODEX 2008</i>	9
<i>NORTHERN COASTS 08</i>	11
LEDNINGSÖVNINGAR GENOMFÖRDA I SVERIGE	12
<i>CME 08</i>	12
<i>COMBINED JOINT STAFF EXERCISE 08 (CJSE 08)</i>	13
<i>NATO CMX 08</i>	14
<i>VIKING 08</i>	15
LEDNINGSÖVNINGAR UTOMLANDS MED SVENSKT DELTAGANDE	17
<i>MILEX 08</i>	17
<i>STEADFAST JUNCTURE 2008</i>	18

Uppdrag i regleringsbrevet om återrapportering av internationell övningsverksamhet

Nr 51 Internationell övningsverksamhet

Försvarsmakten ska i årsredovisningen, delårsrapporten samt den 31 mars och den 30 september 2007 redovisa genomförd internationell övningsverksamhet. I redovisningen ska ingå en förteckning över genomförda övningar samt till dem kopplade erfarenheter.

Sammanfattning av genomförd internationell verksamhet

Allmänt

Försvarsmaktens övningsplan för 2008 fastställdes först i slutet på februari. Övningsplanen var då kraftigt reducerad i förhållande till det förslag som gick ut med Direktiv Uppdragsförslag (DUF) 2008. Redan inför arbetet med Uppdragsförslag (UF) 2 som genomfördes i november -07 hölls ett möte inom Försvarsmakten där övningsreduceringar diskuterades. Det rådde vid tidpunkten stora osäkerheter om den totala kostnaden för Försvarsmaktens övningsplan. Under januari 2008 fastställdes en kraftigt reducerad ram för den samlade övningsverksamheten på 40 milj. kr.

För att kunna utföra en kvalitetssäkrad reduktion av 2008 års övningsplan värderades varje övning utifrån ett antal kriterier som utarbetats från Försvarsmaktens styrande dokument. En samlad bedömning av Försvarsmaktens krav på förmåga låg till grund för den slutliga sammanställningen. I detta skede togs ingen hänsyn till de enskilda övningarnas beräknade kostnad. Med hänsyn till tidsförhållanden och tillgängliga resurser hade stödjande enheter inte möjlighet att lämna underlag i önskvärd omfattning.

En övningstabell sorterad efter effektmått med redovisade övningskostnader föredrogs för C INS, som justerade rangordningen på 2008 års övningsplan. Denna övningsplan innehöll 20 av årets 72 föreslagna övningar. Då VIKING 08 utgjorde ca 75 % av den reducerade budgetramen hemställde Försvarsmakten hos regeringen att få avbryta planering och genomförande av denna övning. Denna hemställan bifölls ej. En annan övning som krävde stort ekonomiskt utrymme ur den begränsade budgetramen på 40 miljoner var övningen RED FLAG 08 vars bedömda kostnad uppgick till 27 miljoner. Denna övning var ej finansierad i den föreslagna budgeten och INSS föreslog därför att skulle utgå ur övningsplanen. Regeringen beslutade i mars, att övningen skulle genomföras.

Resultat och erfarenheter avseende internationella övningar

Internationella övningar är idag en naturlig del av den normala förbandsverksamheten. Deltagande i internationella övningar är en av flera förutsättningar för att fortsatt utveckla interoperabilitetsförmågan. Reduceringen av 2008 års övningar innebar att 25 övningar av internationell karaktär ströks ur övningsplanen. En beräknad förmågeförlust för Försvarsmakten är svår att exakt precisera med anledning av spännvidden på de inställda övningarna, men en bedömning är att behov av återtagande kommer att uppstå. Som en isolerad händelse är reduktionen allvarlig, men hanterbar. En sådan reduktion i flera år

skulle avsevärt påverka Försvarets förmåga att uppnå de krav på förmågor som statsmakterna kräver.

Inställt deltagande

Med anledning av ovan beskrivna reducering, utgick övningarna som listats nedan.

- ACC NRF 11 TRAINING 1
- ADEX 08
- BOLD MASTER 08
- BOLD PRELUDE 08
- CENTRIFUGAL FORCE/ COMBINED ENDEAVOUR 08
- COLD RESPONSE 08
- COOP BALTIC EYE 08
- CWID
- DANEX 08
- ELITE 08
- EODEX
- EUGINIE
- FOCUS 08
- LCC NRF 11 TRAINING 1
- LEJON SINGA 08
- LOYAL ARROW 08
- LOYAL COMET 08
- MCC NRF 11 TRAINING 1
- NIGHT HAWK
- NOBLE COMET 08
- NORDIC DIVING EXCHANGE
- OPEN SPIRIT 08
- SANDY BEACH
- STEADFAST JOINER 08
- STEADFAST PINNACLE 08
- STEADFAST PYRAMID 08
- SLEIPNER 08
- SPRING FLAG 08
- UTVECKLINGSÖVN 08

Nedanstående övningar genomfördes trots att de listats som inställd övningsverksamhet i VU 2008 Uppslag 4.1 Pos.1. Motiven för genomförande varierar men politisk vilja/ingångna avtal, ändrade behov och förutsättningar inom Försvarets makt har påverkat de flesta övningarna.

- BOLD MONARCH 08
- MNE 5/UNIFIED ACTION
- PEACE SHIELD/RAPID TRIDENT 08
- RED FLAG 08
- STEADFAST JOIST 08
- STEADFAST MOVE 08

Övningsrapporter

Förbandsövningar genomförda i Sverige med utländskt deltagande

Inga ordinarie förbandsövningar med utländska deltagare har genomförts.

Förbandsövningar utomlands med svenskt deltagande

RED FLAG (USA), JOINT WARRIOR 08 (Storbritannien), BALTOPS (s.Östersjön), EODEX 08 (Norge), NORTHERN COAST (Kielbukten/s.Östersjön)

RED FLAG 08

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)			Ansvarig chef (OPR)	Lars Helmrich
Övningens namn enligt VU		RED FLAG 08		Tid för genomförande
				080721 - 080801
		Övningsplats/land		Nevada, USA
Pos	Innehåll	Redovisning		
1	Typ av övning	<i>Air Exercise</i>		
2	Deltag förband	212 jasdivision, 218 basbataljon		
	Personalstyrka	93		
	Ur (GU-förb)	F21, F7, F17, LSS, FMTS, LedR, MHS, (FMV, SAAB)		
3	Genomförd verksamhet i stort	<i>Coalition Air Exercise on Tactical level. Focus on Large Force Employment</i>		
4	Övriga deltagande stater Förband (i stort)	USA, Turkiet, Brasilien, (förband från NATO)		
6	Övergripande mål med övningen	Öka svenska flygstridskrafters förmåga att delta i internationella operationer		
7	Sammanfattat resultat/måluppfyllnad Kopplat till resp deltagande förband ¹ : PersQ (ev) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk, funktion etc)	<p>Övningens målsättningar har till stora delar uppnåtts.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Förbandet har förflyttat materiel och personal, från Sverige till USA, genomfört övningen och tillbaka till Sverige på det sätt som planerats och inom de givna ramarna. Under övningen har flera logistiska utmaningar visat sig, dessa har lösts på ett bra sätt. Det som brister i detta avseende är att FMV och inte FMLOG ansvarade för MOVCON och förnödenhetsförsörjning på operativ nivå. - Förbandet har tillsammans med aktörer från andra länder planerat företag och övat i en stridsmiljö som är realistisk mot det värsta tänkbara scenario en fredsframtvängande FN-stödd operation kan möta. - Övningen har bedrivits med ett ramverk av procedurer som tillhandahållits av övningsledningen som grund. Det svenska förbandet har inte haft några dokumenterade brott mot procedurer och regler. - Förtroendet för svenska flygstridskrafters förmåga att delta i internationella operationer torde ha ökat. Vilket bl a framgår av nedanstående citat där övningsledningens uppfattning av det svenska deltagandet framgår: 		
	Diff mellan mål och utfall	-		
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)
		27 000	22 700	4 300
	Orsaker till diff	F 21 tilldelades 24 000 tkr för genomförandet. 3 000 tkr gick centralt till integration av AIS Pod. Underutnyttjad på 1 300 tkr beror på lägre priser på ammunition.		
9	Övrigt, bl a erfarenheter och hur de avses tas tillvara	<p>Utvärdering sker enligt NATO <i>Bi-SC EXERCISE DIRECTIVE 75-3, Appendix 6 to Annex D, 2007-08-01.</i></p> <p>Övningen var ej med i VU.</p>		

¹ Med förband avses förband enligt IOR

JOINT WARRIOR 08

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		560	Ansvarig chef (OPR)	F 17
Övningens namn enligt VU	Joint Warrior2, 08		Tid för genomförande	841-42
			Övningsplats/land	Storbritannien
Pos	Innehåll	Redovisning		
1	Typ av övning	Multinationell LIVEX för att utveckla insatsförband JAS 39		
2	Deltag förband	171 div. 212 div. samt delar ur 172basbat. (SE02)		
	Personalstyrka	Ca 100 man		
	Ur (GU-förb)	F17 och F21		
3	Genomförd verksamhet i stort	Flygövning Joint Warrior med huvudinriktning på CAS uppdrag, Basing på RAF Fairford under övning Crown Condor som var en deployerings övning för 140 EAW(Expeditionary Air Wing) där SE02 ingick som ett FE (Force Element).		
4	Övriga deltagande Förband (i stort)	I övning Joint Warrior deltog, Sverige, Storbritannien, Norge, Danmark, Holland, Tyskland, Kanada, USA och Frankrike.		
6	Övergripande mål med övningen	Utveckla SE02 förmåga att kunna verka som ett FE (Force Element) i en EAW (Expeditionary Air Wing). Utveckla CAS förmåga. Utveckla JAS 39 EW förmåga. Ge SE02 ökad erfarenhet av planering, ledning, genomförande och utvärdering av insatser i internationell miljö.		
7	Sammanfattat resultat/målpuppfyllnad Kopplat till resp delat förband ² : PersQ (ev) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk, funktion etc)	De övergripande målen har uppnåtts då: <ul style="list-style-type: none"> - SE 02 fick verka som ett FE i 140 EAW baserat på RAF Fairford, tillsammans med 12 sqn Tornado från Lossiemoth. - CAS förmågan utvecklades i och med att denna typ av övningar planerades och genomfördes tillsammans med 12 sqn. Som bla. har erfarenhet från uppdrag i Irak. - EW förmågan utvecklades i och med att man fick tillgång till att flyga mot RAFs EW-övningsfält SpadeAdam. - SE02 fick ökad erfarenhet av planering, ledning, och genomförande då: - Planeringen av flygföretagen gjordes tillsammans med 12 sqn. - Ledningen av SE02 krävde samverkan med 140 EAW då vi var samgrupperade på Fairford och vi delade bla. på FP (Force Protection) uppgiften på basen. Utvärderingen av dessa övningsmoment gjordes därefter tillsammans med RAF's instruktörer. 		
	Diff mellan mål och utfall			
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)
		4 134,4	3 030,6	1 103,8
	Orsaker till diff	Billigare logi än beräknat. (Tält istället för hotell).		
9	Övrigt, bl a erfarenheter och hur de avses tas tillvara	Erfarenheterna efter övningen har gjorts enhets-/funktionsvis på F17, där F17 flottiljstabs S3/7 har sammanställt erfarenheterna från övningen.		

² Med förband avses förband enligt IOR.

BALTOPS 08

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)	506	Ansvarigt förb	4.sjöstridsflj
Övningens namn	BALTOPS 08	Tid för genomförande	080606-080617
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Bakgrund/typ av övning	<p>BALTOPS är en multinationell övningsserie inom Pfp (Partnership for Peace) med svenskt deltagande som PFP nation. BALTOPS 08 genomfördes i södra Östersjön och i Kattegat. Syftet med deltagandet, som också ligger som en del av övningens målsättning är:</p> <ul style="list-style-type: none"> To exercise and improve inter-operability between SWE and participating nations maritime units, at TG and TU level, related to relevant warfare disciplines with the main emphasis being on maritime operations in a littoral environment. To exercise Mine hunting, Minesweeping (MCM) Operations. To gain unit-level training for exercising maritime forces. 	
2 a)	Genomförd verksamhet i stort	<p>Övningen föregicks av IPC (Initial Planning Conference) i Neapel, Italien (där Sverige ej deltog), MPC (Main Planning Conference) i Tallin, Estland samt FPC (Final Planning Conference) i Norfolk, USA. Övningen leddes US COM SIXTH FLEET och högste chef på plats var COMCCSG12. BALTOPS 08 genomfördes under perioden 2008-06-06 – 2008-06-17 för svensk del, för övriga nationer till 2008-06-20. Övningen omfattade fyra faser där första fasen omfattade PSC (Pre Sail Conference) med skråmöten och orderuttag i Gdynia, Polen. Andra fasen CET/FIT-Phase (Combat Enhancement Training/ Force Integration Training) utgjordes av minröjningsmoment till sjöss, Stridsövningar under asymmetriskt hot, sjömanskapsövningar och studiebesök mellan fartygen. Tredje fasen TACEX-phase (Tactical Exercise) var ett tillämpat skede där de minröjande enheterna säkerställde rörelsefrihet inom minfarliga områden för övrigt tonnage. Övningen avslutades där för svensk del. Övriga fortsatte ner till Kiel, Tyskland för den fjärde och sista fasen ENDEX (End of Exercise) med HWU (Hot Wash Up) för att sammanställa erfarenheter efter och inför nästa BALTOPS.</p>	
3 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	<p>Minröjnings operation under asymmetriskt hot. Stridsövningar i syfte att skydda egen styrka med gemensamma resurser. Internationell samverkan med kollegialt utbyte av kunskap. Minröjning till sjöss inom den litorala zonen. Fartygsbesök, till och av andra nationer.</p>	
4	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	Minröjnings fartyget HMS Skaftö ur 4:e sjöstridsflottiljen.	
5 c)	Övriga staters deltagande	<p>Danmark (HDMS Olfert Fischer F355, HDMS Viben P562) , Estland (ENS Tasuja A432), Finland (FNS Raahe 71, FNS Naantali 73), Frankrike (FS Loire A615, FS Croix de Sud M646, FS Eridan M641), Tyskland (FGS Bayern F217, FGS Magdeberg F261, FGS Elbe A511, FGS Puma S72, FGS Hyaine S80, FGS Enseldorf M1094, FGS U15 S194), Lettland (LNS Jotvingis), Litauen (LVNS Viesturs M01), Nederländerna (HNLMS Maassluis M856, HNLMS Makkum M857, HNLMS Vlaardingen M863, HNLMS Willemstad M864, RNLNA Kinsbergen), Polen (ORP Grom 423, ORP Mamry 643, ORP Wigry 644, ORP Sokol 294), Ryssland (RFS Neustrashimy 712, RFS Kaliningrad 102), Storbritannien (HMS Bulwark L15), USA (USS Gettysburg CG64, USS Cole DDG67, USNS Patuxent TAO201).</p>	

6	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Genomförd operationsplanering var utvecklande för deltagande stabsofficerare. Sjöfasen gav minröjningsfartygen bra träning och relationerna stärktes mellan nationernas förband. Fortsatt deltagande bör eftersträvas.		
7	Erfarenhet av det svenska deltagande samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	BALTOPS är en övning under ständig utveckling som numera är en fullskalig marin övning med alla därtill ingående komponenter. Det Svenska deltagande uppskattades särskilt då vädret var en begränsande faktor för andra nationer. Komplexiteten av denna typ av övningar ger ett högt utbyte under en kort tidsrymd. Då erfarenheter sammanställs i direkt anslutning till övningens slut, är det av yttersta vikt att man även deltar under slutet av övningen. För att säkerställa tillgänglighet overtiden så bör deltagandet ske i rote.		
8	Övningsresultat	BALTOPS 08 har för svenskt deltagande gett en mycket hög måluppfyllnad inom samtliga områden.		
9	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr) d)	Diff (tkr)
		204	204	0
	Orsaker till diff	Utöver avsatta medel för övningen så nyttjades ytterligare 115 tkr. Medel som avsattes från egen grundutbildningsverksamhet. Dessa medel möjliggjorde deltagandet under tredje fasen. Deltagande under sista fasen var oproportionellt kostsamt då det omfattade en storhelg.		
10	Övrigt			

EODEX 2008

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)			Ansvarig chef (OPR)	4.sjöstridsflj
Övningens namn enligt VU	EODEX 08	Tid för genomförande		20080201- 20080216
		Övningsplats/land		Tromsø Norge
Pos	Innehåll	Redovisning		
1	Typ av övning	Förbandsövning.		
2	Deltag förband	EOD-grupp sjö från 4.sjöstridsflottiljen.		
	Personalstyrka	10 personer.		
	Ur (GU-förb)	Röjdykardivisionen, 4.sjöstridsflottiljen.		
3	Genomförd verksamhet i stort	Marin EOD-övning i vintermiljö.		
4	Övriga deltagande förband (i stort)	EOD-grupper från Sverige, Norge, Danmark, Finland, Estland, Lettland, Litauen, Holland, Belgien, Storbritannien och Frankrike.		
6	Övergripande mål med övningen	<ul style="list-style-type: none"> - Öva ledning av multinationella EOD-förband insatta i en hotbild som motsvarar dagens hotbild i norra Afghanistan. - Öva enskilda EOD-grupper i röjning av ammunition vid och under vattnet i arktisk miljö under ett yttre hot. - Öva samverkan och utbyta erfarenheter mellan EOD-grupper inom NATO och PFP. - Bedöma vilken nivå vår marina EOD-grupp i NBG håller inför en eventuell insats. - Öva uppgifterna IEDD, CMD och UMD. 		
7	Sammanfattat resultat/måluppfyllnad Kopplat till resp deltagande förband ³ : PersQ (ev) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk, funktion etc)	Den marina EOD-gruppen i NBG håller efter genomförd övning anbefalld utbildningsstatus inför en eventuell insats.		
	Diff mellan mål och utfall			
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)
		394,4	344,4	50,0
	Orsaker till diff	Inväntar en eventuell faktura för logi från Norge på 50 tkr.		

³ Med förband avses förband enligt IOR.

9	Övrigt, bl a erfarenheter och hur de avses tas tillvara	<p>Många av de deltagande nationerna har färsk erfarenhet av skarp tjänstgöring i Irak och Afghanistan vilket ger såväl ett bra formellt som informellt utbyte av erfarenheter och metoder. Våra erfarenheter från genomförda insatser gör att många länder, framförallt våra nordiska grannar är intresserade av att utöka övningsutbytet med oss.</p> <p>De områden vi blivit kontaktade angående samarbete är:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utbyte med Norge med utveckling av marin WIT förmåga. - Utbyte med Danmark och Norge angående VSW (Very Shallow Water, röjning av grunda vatten). - Uppstart av gemensam undervattensvapenutbildning (minor, sjunkbomber, torpeder, au-granater...) med Norge, Danmark och Holland. Ingen av nationerna har tillräckligt elevunderlag för att kunna bedriva utbildning i sådan omfattning som de vill. Vi är nog den nation som har mest att vinna på ett sådant samarbete. - Utbyte med Danmark och Norge angående IEDD verksamhet vid bordning av fartyg. <p>EODEX är en övning som vi bör delta i årligen.</p>
---	---	---

NORTHERN COASTS 08

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		Ansvarig chef (OPR)		3.sjöstrid
Övningens namn enligt VU		Northern Coasts		Tid för genomförande
				18-30/10
		Övningsplats/land		Östersjön
Pos	Innehåll	Redovisning		
1	Typ av övning	Internationell scenariostyrd marin övning.		
2	Deltag förband	3.sjöstridsflj.		
	Personalstyrka	2 ftgbesättningar (70 pers) samt 5 stab.		
	Ur (GU-förb)			
3	Genomförd verksamhet i stort	CET/FIT fas i tre dimensioner. Scenariofas inom ramen för ett internationellt krisscenario. OCC validering nivå NEL2 på en korvett typ Stockholm.		
4	Övriga deltagande stater Förband (i stort)	Tyskland, Danmark, Polen, Norge, Finland, Estland, Lettland, Litauen,		
6	Övergripande mål med övningen	Att utveckla förmågan till kvalificerad strid i ett begränsat område med grunda farvatten tillsammans i en sammansatt internationell styrka, samt öva förmågan till ledning på lägre taktisk nivå (CTU-CTG nivå) med fokus på interoperabilitet inom lednings- och logistikområdena.		
7	Sammanfattat resultat/måluppfyllnad Kopplat till resp deltagande förband ⁴ : PersQ (ev) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk, funktion etc)	Då detta var förbandets enda större internationella övning för året uppfylldes de övergripande målen enligt punkt 6. Uppbyggnadsfasen (CET/FIT) med specifik vapenträning i 3 dimensioner begränsades dock något p.g.a. otjänligt väder. Framförallt fick i princip alla ubj-övn mellan ytftg och ubåt strykas.		
	Diff mellan mål och utfall			
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)
		3 100 tkr	2 661 tkr	438 tkr
	Orsaker till diff	Mindre gångtid än planerat, se pkt 7. DbrO ej slutfakturerat från Tyskland (ca 200 kkr)		
9	Övrigt, bl a erfarenheter och hur de avses tas tillvara			

⁴ Med förband avses förband enligt IOR.

Ledningsövningar genomförda i Sverige

COMBINED JOINT STAFF EXERCISE 08 (CJSE 08), NATO CMX 08, CME 08 och VIKING 08

CME 08

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		8		Ansvarig chef (OPR)		Anders Wedin / Åsa Warg	
Övningens namn enligt VU		CME 08		Tid för genomförande		081124 - 1205	
				Övningsplats/land		EU:s medlemsstater	
Pos	Innehåll	Redovisning					
1	Typ av övning	EU-övning som övar och utvärderar EU:s krishanteringsstrukturer, procedurer och konsultationsarrangemang inom ramen för en krishanteringsinsats utan koppling till Nato-gemensamma resurser och kapaciteter. Övningen ska förbättra EU:s förmåga att hantera kriser med civila och militära instrument.					
2	Deltag förband	Regeringskansliet, HKV LEDS INT och HKV INSS inom ramen för ordinarie organisation.					
	Personalstyrka	Ordinarie personal.					
	Ur (GU-förb)	---					
3	Genomförd verksamhet i stort	Under övningen genomförde EU:s permanenta strukturer planering av en militär ESFP-operation på politiskt-strategisk och militär-strategisk nivå. Övningsscenarioet utspelades i Alisia, ett fiktivt land i Afrika i höjd med Ekvatorn. Försvarsmakten har härvid lämnat underlag till Regeringskansliet i form av ett svar på en anmodan. För detta ändamål genomfördes en JOPG under ledning av INSS J5.					
4	Övriga deltagande stater Förband (i stort)	Deltagare var EU:s permanenta strukturer i Bryssel samt medlemsländernas huvudstäder.					
6	Övergripande mål med övningen	Utveckla FM förmåga till kvalitativt militärstrategiskt underlagslämnande till stöd för den nationella beslutsprocessen inom ramen för EU:s beslutsprocess vid krishantering.					
7	Sammanfattat resultat / målluppfyllnad	Inom ramen för CME 08 har HKV genomfört stabsarbete enligt ordinarie rutiner för insatsplanering. Övningens målsättning är därmed uppnådd.					
	Diff mål - utfall	---					
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)		Utfall (tkr)		Diff (tkr)	
		85 tkr		13,6 tkr		+ 71,4 tkr	
	Orsaker till diff	Försvarsmaktens deltagande i planeringskonferenser i Bryssel var inte efterfrågat i den utsträckning vi hade planerat för.					
9	Övrigt /erfarenheter	Erfarenheter från CME08 överförs till planeringen av CME09.					

COMBINED JOINT STAFF EXERCISE 08 (CJSE 08)

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)			Ansvarig chef (OPR)	Övlt Niclas Eriksson
Övningens namn enligt VU		COMBINED JOINT STAFF EXERCISE 08 (CJSE 08)	Tid för genomförande	21-29/4 2008
			Övningsplats/land	LedR/Enköping
Pos	Innehåll	Redovisning		
1	Typ av övning	CPX/CAX		
2	Deltag förband	FM förband, skolor och centra samt FHS.		
	Personalstyrka	Totalt ca 1000 pers.		
	Ur (GU-förb)			
3	Genomförd verksamhet i stort	Stabsövning.		
4	Övriga deltagande stater Förband (i stort)	Finnish National Defence University (FNDU), Baltic Defence College (BDC) Norwegian Staff and Command College och Joint Staff Swiss Armed Forces.		
6	Övergripande mål med övningen	Det övergripande syftet med CJSE 08 är att utveckla/vidmakthålla FM operativa och taktiska insatsledningsförmåga genom att öva officerare ur FM och studenter vid FHS individuella färdigheter att utföra stabsarbete som stabsmedlem inom ramen för en CRO/PSO som nyttjar CJTF konceptet. Övningen skall bidra till ökad interoperabilitet genom att implementera partnerskapsmål G 2702 (CJTF HQ augmentation) och G 0335 (engelsk språkförmåga).		
7	Sammanfattat resultat/måloppfyllnad Kopplat till resp delat förband ⁵ : PersQ (ev) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk, funktion etc)	The over all impression is that the exercise was a success. Most of the comments sent in to the EXEVAL team during the exercise and to the Core Planning Team during the PXD are satisfied with the exercise and stresses its positive learning environment. It is also confirmed that the exercise covered all the exercise objectives. This said, one can not state that every participant was given proper training in accordance with all training objectives – this would have been an impossible task to fulfil. With the help of different written surveys, it is concluded that the whole TA has gained useful experiences of how to work and act in staffs using the CJTF-concept as a working procedure.		
	Diff mellan mål och utfall	-		
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)
		6 400	6 400	-
	Orsaker till diff			
9	Övrigt, bl a erfarenheter och hur de avses tas tillvara	Erfarenheter tas till var för planering av CJSE 09.		

⁵ Med förband avses förband enligt IOR.

NATO CMX 08

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		19	Ansvarig chef (OPR)		Johan Godin
Övningens namn enligt VU		NATO CMX 08		Tid för genomförande	2008-04-16--22
				Övningsplats/land	Sverige
Pos	Innehåll	Redovisning			
1	Typ av övning	<i>Command Post Exercise (CPX).</i>			
2	Deltag förband	<i>NATO/PfP/MD ur FM INS.</i>			
	Personalstyrka	<i>INSS J2-J9 avdelade en stabsofficer vardera.</i>			
	Ur (GU-förb)	<i>NIL.</i>			
3	Genomförd verksamhet i stort	NATO:s övergripande syfte med övning CMX 08 var att öva överenskomna och under utveckling varande koncept och krishanteringsprocedurer.			
4	Övriga deltagande Förband (i stort)	NATO MS, potentiella bidragande partners från PFF, Mediterranean Dialogue och kontaktländer.			
6	Övergripande mål med övningen	Syftet med FM deltagande i CMX 08 var att vidmakthålla förmågan att utarbeta kvalitativt militärstrategiskt underlag till stöd för den nationella beslutsprocessen inom ramen för <i>NATO Crisis Management Process</i> (NCMP). Vidmakthålla förmågan till interaktion mellan aktörer på strategisk (RK) och militärstrategisk nivå (HKV ledningar och sakavdelningar).			
7	Sammanfattat resultat / måluppfyllnadKopplat till resp deltagande förband ⁶ : PersQ (ev) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk funktion etc)	FM HKV, i sin funktion som "response cell", svarade upp mot RK/Fö kravbild. FM deltagande under genomförande fasen var ringa. Arbetsfördelningen inom bedömandegruppen (JOPG) har fungerat väl.			
	Diff mellan mål och utfall				
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)	
		25 tkr	32,1 tkr	7,1 tkr	
	Orsaker till diff				
9	Övrigt, bl a erfarenheter och hur de avses att tillvaratas.	Utifrån NATO planeringsprocess avseende NATO Crisis Response System (NCRS) och PMF kan FM svårligen hantera en insatsplanering enligt nuvarande modell. Detta beror på att partners undanhålls från insyn, alternativt erhåller information för sent, för att ha möjlighet att delta och påverka insatsplaneringen.			

⁶ Med förband avses förband enligt IOR.

VIKING 08

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		572	Ansvarig chef (OPR)	C INS
Övningens namn enligt VU	VIKING 08		Tid för genomförande	3-14 nov
			Övningsplatser/länder	Sverige, Finland, Norge, Schweiz, Österrike, Lettland, Irland
Pos	Innehåll	Redovisning		
1	Typ av övning	Ledningsövn, utvecklingsövn.		
2	Deltag förband	Personal ur hela FM.		
	Personalstyrka	1100 i Sverige resp 900 i andra länder, Totalt 2000 varav 550 Svenskar.		
	Ur (GU-förb)			
3	Genomförd verksamhet i stort	Tränat deltagande individer och staber för att kunna verka i en fredsstödjande operation. Övningen är genomförd som en distribuerad datorstödd övning i internationell miljö.		
4	Övriga delt stater Förband (i stort)	Övade staber : UN mission HQ, (F)HQ, LCC, MCC, ACC, IOTF, 5 st Multinationella Brigadledningar (MNB), Navy task group. Totalat deltog 30 länder varav Finland, Norge, Schweiz, Österrike, Lettland och Irland med egna övningsplatser.		
6	Övergripande mål med övningen	Övningen syftade till att skapa ökad förmåga att planera och genomföra internationella operationer inom ramen för en multinationell insats med ett stort inslag av civil-militär samverkan.		

7	Sammanfattat resultat/måluppfyllnad Kopplat till resp delat förband ⁷ : PersQ (ev) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk, funktion etc)	Övergripande målsättningar enligt Exercise Specification:		
		<ol style="list-style-type: none"> 1. genomför gemensamma operationer som inkluderar civil-militär samverkan. 2. genomför operativ och taktisk planering i enlighet med NATO planeringsprocess. 3. arbeta inom ramen för en gemensam stående stabsorder. 4. öva civil-militära relationer i en fredsoperation. 5. utveckla övningskonceptet VIKING för distribuerade och datorstödda övningar. 6. möjliggöra konceptutveckling och experiment verksamhet. <p>Övningen har väl uppnått de ställda målsättningarna. Deltagarna har ökat sin förmåga att planera och genomföra internationella operationer inom ramen för en multinationell insats med ett stort inslag av civil-militär samverkan.</p>		
	Diff mellan mål och utfall	Ingen		
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)
		25 000,0	24 064,8	935,2
	Orsaker till diff	Differensen beror på att det var färre svenska deltagare i övningen än planerat och att deltagarna i genomsnitt hade färre övningsdygn än förväntat när övningen startade.		
		Troligen är det inte så mycket eftersläpningar till 2009.		
9	Övrigt, bl a erfarenheter och hur de avses tas tillvara	Analysen är gjord exklusive arbetstid för CPT och HKV-personal redovisat i Palasso.		

⁷ Med förband avses förband enligt IOR.

Ledningsövningar utomlands med svenskt deltagande

MILEX 08, STEADFAST JUNCTURE 2008

MILEX 08

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		18	Ansvarig chef (OPR)	Anders Wedin
Övningens namn enligt VU	MILEX 08	Tid för genomförande		080619-27
		Övningsplats/land		Bryssel, BE, Rom, IT, Valencia, SP
Pos	Innehåll	Redovisning		
1	Typ av övning	Övning (CPX) för EU:s krishanteringsstrukturer på militärstrategisk och operativ nivå inom ramen för en krishanteringsinsats utan koppling till Nato-gemensamma resurser och kapaciteter.		
2	Deltag förband	HKV.		
	Personalstyrka	Sverige deltog med två stabsofficerare.		
	Ur (GU-förb)	---		
3	Genomförd verksamhet i stort			
4	Övriga deltagande Förband (i stort)	EUMC/EUMS Bryssel, EU OHQ aktiverat i Rom (IT) och EU FHQ (JOPG, ca 50 planerare), aktiverat i Valencia (SP).		
6	Övergripande mål med övningen	Målsättning för Primary Augmentees är att öva i befattning inför kommande beredskapsperiod.		
7	Sammanfattat resultat / måluppfyllnad	Målet har nåtts.		
	Diff mål - utfall	---		
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)
		200 tkr	120 tkr	+ 80 tkr
	Orsaker till diff	Manfall. En deltagare genomförde inte övningen som planerat.		
9	Övrigt /erfarenheter	Bland annat ska Sverige inte anmäla personal som sedan inte åker. Sena avhopp uppskattas INTE.		

STEADFAST JUNCTURE 2008

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)				Ansvarig chef (OPR)	Örlkn Franc Chiesi, INSS J7
Övningens namn enligt VU	STEADFAST JUNCTURE 2008			Tid för genomförande	080515 -- 0530
				Övningsplats/land	JWC/ NOR Sueppes/ FRA JC Lisbon /POR
Pos	Innehåll	Redovisning			
1	Typ av övning	CPX/ CAX för CJTF/ DJTF HQ NRF 11.			
2	Deltagande FB	Inga svenska förband.			
	Personalstyrka	9 Stabsofficerare, SO (varav 2 från FHS).			
	Ur (GU-förb)	INSS J3, J6, J9, FHQ J3, F21.			
3	Genomförd verksamhet i stort	Såsom deltagare från ett PFP Eligible Partnerland deltagit i "skarp" befattning, SO i DJTF JC Lisbon (JWC Stavanger, Norge) samt SO JLSG (Sueppes, Frankrike).			
4	Övriga deltagande Förband (i stort)	NRF 11 – DJTF - JC Lisbon HQ, JLSG (Sueppes, France), SPMARFOR (MCC, ombordbaserat), UK JFAC, IT JSFOC, FRA CBRN inkl NBC JAT, JEWCS, EXCON – JWC Stavanger.			
6	Övergripande mål med övningen	Svensk målsättning. Att öka den enskilde svensk officers duglighet att beträda befattningar i NATO CJTF-/ DJTF stab. Att öka kunskapen om NRF ledning på operativ nivå.			
7	Sammanfattat resultat/ måluppfyllnad kopplat till resp deltagande förband ⁸ : PersQ (ev) Förmåga	Målsättning uppfylld. Övningen har gett deltagarna erfarenheter inom följande områden: <ul style="list-style-type: none"> • Ökade insikter och ökad förståelse för arbete i NATO-stab DJTF HQ och JLSG. • Ökade färdigheter i yrkesmässig kommunikation (engelska). • Ökade kunskaper och insikter i DJTF konceptet inkluderat LINK- funktion. 			
	Diff mellan mål och utfall	-			
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)	
		485	413	72	
	Orsaker till diff	Reducerat antal deltagare med 2 pers (J4) under genomförandet av själva övn.			
9	Övrigt, bl a erfarenheter och hur de avses tas tillvara	<p>Helhetsintrycket av övningen är mycket positivt.</p> <p>Stor vikt 2009-2010 måste läggas på att vi skall delta i denna typ av övning med personal som innehar tillräcklig kompetens. Lämpligt antal 10-15 SO per övning. Inför BG 11 bör personal tilldelas befattningar i övningen, ur eget funktionsområde. Vi bör inför 2009 planera in personal på CC- och responscells nivå. Vidare bör J1 & J6 delta under planeringsfasen inför 2009 i syfte att kunna följa respektive funktions planeringsupplägg.</p> <p>Planering inför 2009 deltagande startar 3:e kvartalet 2008.</p> <p>Läs även HKV skrivelse 01800: 71579, "Rapport efter NATO NRF övning STEADFAST JUNCTURE", daterad 2008-06-12 samt HKV skrivelse 01800:66588, "Order för svenskt deltagande i övningen STEADFAST JUNCTURE 2008", daterad 2008-04-10.</p>			

⁸ Med förband avses förband enligt IOR.

